

Sygn. akt XIV C 1060/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XIV Wydział Cywilny z siedzibą w Pile

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO J. Grudziński

Protokolant sekr. sąd. A. Oszczywała

po rozpoznaniu w dniu 29 marca 2018 r. w Pile

sprawy z powództwa **Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych z siedzibą w W.**

przeciwko **T. C. (C.) i P. G. (1) (G.)**

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanych T. C. i P. G. (1) solidarnie na rzecz powoda Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych z siedzibą w W. kwotę 118.004,07 zł (sto osiemnaście tysięcy cztery złote siedem groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie:

a) od dnia 26 sierpnia 2017 r. do dnia zapłaty – w stosunku do pozwanego T. C.,

b) od dnia 30 sierpnia 2017 r. do dnia zapłaty – w stosunku do pozwanego P. G. (1);

2. W pozostałej części oddala powództwo;

3. Zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powoda 20.395,17 zł (dwadzieścia tysięcy trzysta dziewięćdziesiąt pięć złotych siedemnaście groszy) tytułem kosztów sądowych oraz 7.217 zł (siedem tysięcy dwieście siedemnaście złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

J. Grudziński

Sygn. akt 1060/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 29 sierpnia 2016 r. (data wpływu) powód Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych domagał się zasądzenia solidarnie od pozwanych T. C. i P. G. (1) kwoty 118.004,07 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem zwrotu wypłaconego odszkodowania za szkodę wyrządzoną w dniu 26 października 2013 r. na terenie Holandii przez pozwanego T. C., kierowcę pojazdu marki F. (...) o nr rej. (...) 75, w związku z nie zawarciem umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej oraz zasądzenia kosztów procesu i kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 26 października 2013 r. o godz. 22:17 w A. w Holandii na drodze publicznej samochód marki F. o nr rej. (...) 75 kierowany przez pozwanego T. C. wjechał na lewą stronę drogi w małej odległości od samochodu marki P. o nr rej. (...) (1), który nie miał możliwości zahamować. Doszło do zderzenia, w wyniku którego samochód marki P. został całkowicie zniszczony, a kierujący oraz pasażer doznali uszkodzenia ciała i zostali odwiezieni do szpitala. W dacie wypadku pojazd marki F. (...) nie był objęty ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej

posiadacza pojazdu mechanicznego, bowiem nie została opłacona składka ubezpieczeniowa. Odpowiedzialnym za zdarzenie jest pozwany T. C., kierujący samochodem osobowym marki F. (...) o nr rej. (...) 75 będącym w posiadaniu pozwanego P. G. (1). W związku z tym Holenderskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych pokryło szkodę w pojeździe i szkodę osobową oraz wezwało Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych do refundacji wypłaconego odszkodowania i poniesionych celowo wydatków oraz honorarium w łącznej wysokości 26.836,76 euro. Powód pokrył te koszty przekazując kwotę 114.060,22 zł. Powód, na podstawie art. 132 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, wezwał pozwanych do zwrotu kwoty 118.004,07 zł, na którą składają się poza wypłaconym odszkodowaniem i poniesionymi kosztami: 75 zł z tytułu poniesionych kosztów operacji bankowych, 1.961,85 zł z tytułu tłumaczenia dokumentów, 62 zł z tytułu pozyskania danych adresowych oraz 1.845 zł tytułem kosztów przeprowadzenia wywiadu przez (...) S.A. (k. 1-4v)

Postanowieniami z dnia 1 marca 2017 r. Sąd ustanowił kuratorów dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanych. (k. 181-182)

Pismem z dnia 20 września 2017 r. (data wpływu) kurator dla nieznanego z miejsca pobytu T. C. wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu kurator wskazał, że powód w żaden sposób nie wykazał, aby bezpośrednio winnym spowodowania wypadku w dniu 26 października 2013 r. był T. C.. Wątpliwości budzi także fakt, czy w chwili zdarzenia pozwany był posiadaczem zależnym pojazdu marki F. o nr rej. (...) 75 w rozumieniu art. 336 k.c., co ma istotne znaczenie w przedmiotowej sprawie. Co więcej, w oparciu o przedłożone przez powoda dokumenty nie sposób zweryfikować nie tylko zasadności, lecz również wysokości roszczenia powoda.

Pismem z dnia 22 września 2017 r., kurator dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego P. G. (1), wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego P. G. (1) kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu kurator podał, że powód nie wykazał, by w związku z kolizją z dnia 26 października 2013 r. kierującemu T. C. można przypisać winę. Ponadto nie została wykazana okoliczność, by pozwany P. G. (1) był posiadaczem bądź właścicielem pojazdu marki F. o nr rej. (...) 75. Co więcej, nawet gdyby powód wykazał, że P. G. (1) był posiadaczem samoistnym pojazdu to nie implikuje to możliwości obciążenia go odpowiedzialnością w niniejszej sprawie, ponieważ posiadacz samoistny, który oddał pojazd w posiadanie zależne nie ponosi odpowiedzialności odszkodowawczej i nie powinien być zobowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia OC. Gdyby zatem Sąd przyjął, że zarówno sprawcą, jak i posiadaczem w momencie zdarzenia był pozwany T. C., nie ma żadnych podstaw do obarczenia odpowiedzialnością za skutki kolizji P. G. (1). Powód nie wykazał roszczenia co do zasady, jak i co do wysokości. (k. 230-233)

W toku postępowania nastąpiła zmiana kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego T. C..

Pismem z dnia 12 stycznia 2018 r. (data wpływu) kurator dla nieznanego z miejsca pobytu T. C. wniósł o oddalenie powództwa w całości. W uzasadnieniu kurator podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie i poparł wyrażone w odpowiedziach na pozew argumenty na rzecz oddalenia powództwa. Z ostrożności procesowej kurator podniósł zarzut przyczynienia się powoda do powstania lub zwiększenia szkody, poprzez niekwestionowanie odpowiedzialności T. C. za zdarzenie, niekwestionowanie wysokości powstałej po stronie poszkodowanych szkody oraz odpowiedzialności organu holenderskiego za zapłatę świadczeń na rzecz pokrzywdzonych. (k. 261-262)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 26 października 2013 r. o godz. 22:17 w A. w Holandii na drodze publicznej samochód marki F. o nr rej. (...) 75, którego właścicielem był pozwany P. G. (1), kierowany przez pozwanego T. C. wjechał na lewą stronę drogi w małej odległości od samochodu marki P. o nr rej. (...) (1), który nie miał możliwości zahamować. Doszło do zderzenia

czołowego, w wyniku którego samochód marki P. wpadł tyłem do rowu i został całkowicie zniszczony, a kierujący P. E. oraz pasażerka D. C. G. doznali uszkodzenia ciała i zostali odwiezieni do szpitala. Na miejsce zdarzenia przyjechała Policja. Kierowca samochodu marki P. i jego pasażer spisali oświadczenie o zdarzeniu drogowym.

W chwili wypadku pojazd marki F. (...) o nr rej. (...) 75 nie był objęty ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego.

/dokumenty k. 73-77, 81-83, 86-90, kserokopia wiadomości email k. 127-132, kserokopia protokołu k. 133-144, zawiadomienie k. 145-146, dokumenty k. 147-162, kserokopia oświadczenia k. 163, pismo k. 164-165/

W związku z tym Holenderskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych pokryło szkodę w pojeździe i szkodę osobową w łącznej wysokości 26.836,76 euro oraz wezwało Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych do refundacji wypłaconego odszkodowania i poniesionych celowo wydatków oraz honorarium w łącznej wysokości. Powód pokrył te koszty przekazując kwotę 114.060,22 zł, stanowiącą równowartość 26.836,76 euro.

/ pisma z dnia 31.03.2015 r. wraz z tłumaczeniem k. 66-67, kserokopie wiadomości e-mail k. 68-72, kserokopia pism k. 78-80, kserokopie pism k. 84-85, 91-126/

Powód kilkakrotnie wzywał pozwanych do zwrotu kwoty 118.004,07 zł, na którą składają się poza wypłaconym odszkodowaniem i poniesionymi kosztami: 75 zł z tytułu poniesionych kosztów operacji bankowych, 1.961,85 zł z tytułu tłumaczenia dokumentów, 62 zł z tytułu pozyskania danych adresowych oraz 1.845 zł tytułem kosztów przeprowadzenia wywiadu przez (...) S.A. Wezwania do zapłaty kierowane przez powoda do pozwanych nie zostały im skutecznie doręczone. Nie zostało ustalone miejsce pobytu pozwanych. Pozwani nie zwrócili należności powodowi.

/kserokopie wezwań do zapłaty k. 16-19, 22-39, dokument k. 20, kserokopia faktury k. 21, dokument k. 40, kserokopia faktur k. 41-42, raporty detektywistyczne k. 43-52, pismo z MOPS-u k. 53, 57, dokument k. 54, 58, dane osobowe mieszkańca k. 55, pismo z PUP-u k. 56, pismo k. 59, dokument k. 60-65/

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy. Dokumenty te zostały załączone do pozwu przez powoda. Wszystkie dokumenty należało uznać za wiarygodne i przyznać im pełną moc dowodową.

Innych dowodów w sprawie nie było i nie było nawet możliwości ich uzyskania. W szczególności z uwagi na to, że miejsce pobytu pozwanych nie jest znane, niemożliwe było przeprowadzenie dowodu z ich przesłuchania w charakterze strony. Z kolei przesłuchanie kogokolwiek za powoda było całkowicie niecelowe. Tym samym przy ocenie roszczeń dochodzonych pozwem można było oprzeć się jedynie na materiale dowodowym, który był ograniczony, zawierał luki i który, z przyczyn wyżej wskazanych, nie mógł zostać poszerzony.

Stosownie do treści art. 124 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (j.t. Dz.U. z 2013 r., poz. 392), w dalszej części uzasadnienia powoływanej także jako ustawa, Biuro wobec zagranicznych biur narodowych oraz wobec organów odszkodowawczych z państw członkowskich Unii Europejskiej, odpowiada za wykonanie zobowiązań wynikających z wypadków, które miały miejsce na terytorium:

1) państw, których biura narodowe są sygnatariuszami Porozumienia Wielostronnego i powstałych w związku z ruchem pojazdów mechanicznych zarejestrowanych w Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem pojazdów mechanicznych, o których mowa w art. 24;

2) państw, których biura narodowe podpisały z Biurem umowy o wzajemnym uznawaniu dokumentów ubezpieczeniowych i likwidacji szkód, i powstałych w związku z ruchem pojazdów mechanicznych, pod warunkiem istnienia ważnej Zielonej Karty wystawionej przez Biuro;

3) państw Unii Europejskiej i powstałych w związku z ruchem pojazdów mechanicznych, jeżeli zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 28 lit. c ustawy o działalności ubezpieczeniowej państwem członkowskim umiejscowienia ryzyka jest Rzeczpospolita Polska, a posiadacz pojazdu nie był ubezpieczony w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych.

Według art. 132 ustawy sprawca szkody i posiadacz pojazdu, którzy nie dopełnili obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, ponoszą solidarną odpowiedzialność z tytułu wypłaconego odszkodowania i kosztów poniesionych przez Biuro na wykonanie zobowiązań, o których mowa w art. 124.

W ocenie Sądu, żądania pozwu, zasługują na wiarę.

Nie ma przy tym znaczenia, że przywołany w pozwie art. 137 ust. 2 ustawy został uchylony ustawą z dnia 19 sierpnia 2011 r. (Dz.U. Nr 205, poz. 1210), która weszła w życie w dniu 11 lutego 2012 r. W świetle przywołanego art. 132 ustawy, legitymacja Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych do dochodzenia od sprawcy szkody i posiadacza pojazdu, którzy nie dopełnili obowiązku ubezpieczenia obowiązkowego, zwrotu wypłaconego odszkodowania i poniesionych kosztów w związku z wykonaniem obowiązku określonego w art. 124 pkt. 1 ustawy nie może budzić żadnych wątpliwości.

Pozostaje zatem ocena, czy zaistniały wskazane wyżej przesłanki, od których ustawa uzależnia możliwość dochodzenia roszczenia zrefundowanego przez Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych Holenderskiemu Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych z tytułu szkody wyrządzonej przez T. C., kierującego samochodem osobowym marki F. (...) nr rejestracyjny (...) 75, którego posiadacz samoistny nie posiadał w dacie wyrządzenia szkody ważnej umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wynikające z ruchu tego pojazdu. Wiąże się to bezpośrednio z zagadnieniem obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody związane z ruchem tych pojazdów. Stosowanie do treści art. 23 ust. 1 ustawy, posiadacz pojazdu mechanicznego jest obowiązany zawrzeć umowę obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem posiadanego przez niego pojazdu.

Przepis nie precyzuje, czy obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obciąża posiadacza samoistnego, posiadacza zależnego, czy może obu, w sytuacji gdy posiadacz samoistny oddał rzecz w posiadanie zależne. Zagadnieniem tym zajmował się Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów z dnia 22 kwietnia 2005 r. (III CZP 99/04). W uzasadnieniu tejsze uchwały Sąd Najwyższy stwierdził, że zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej jest zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy obowiązkiem każdego posiadacza pojazdu mechanicznego, a więc zarówno posiadacza samoistnego, jak i zależnego. Ponieważ przedmiotem takiego ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna za szkody powstałe w związku z ruchem posiadanego pojazdu mechanicznego, ustawowy obowiązek zawarcia umowy aktualizuje się w razie istnienia co najmniej stanu potencjalnego zagrożenia odpowiedzialnością odszkodowawczą, a ten wystąpi w razie wykonywania takiego władztwa nad pojazdem mechanicznym, które umożliwia jego posiadaczowi wprawienie go w ruch w rozumieniu prawa o ruchu drogowym. Jeśli więc posiadacz samoistny odda pojazd mechaniczny w posiadanie zależne, to tylko posiadacz zależny może wyrządzić szkody związane z ruchem posiadanego pojazdu.

W tym miejscu należy przypomnieć, że wyróżniamy posiadanie samoistne i posiadanie zależne. Zgodnie z treścią art. 336 k.c. posiadaczem rzeczy jest zarówno ten, kto nią faktycznie włada jak właściciel (posiadacz samoistny), jak i ten, kto nią faktycznie włada jak użytkownik, zastawnik, najemca, dzierżawca lub mający inne prawo, z którym łączy się określone władztwo nad cudzą rzeczą (posiadacz zależny).

W świetle wyżej przytoczonego przepisu i zgodnie z utrwalonymi poglądami doktryny i orzecnictwem posiadanie jest stanem faktycznym polegającym na faktycznym władztwie, przez które rozumie się samą możliwość władania rzeczą. Dla istnienia posiadania nie jest jednak konieczne rzeczywiste, a więc efektywne w sensie gospodarczym korzystanie z rzeczy, lecz sama możliwość takiego korzystania (tak Sąd Najwyższy między innymi w wyrokach z 03.06.1966 r., III CR 108/66 i z 16.06.1972 r., III CRN 121/72). W konsekwencji powyższego w odniesieniu do jednej i tej samej rzeczy może

więc istnieć dwojakiego rodzaju posiadanie, a mianowicie posiadanie rzeczy, które jest w istocie posiadaniem prawa własności i posiadanie prawa majątkowego na tej rzeczy lub do tej rzeczy (uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z 27.01.1981 r., III UZP 11/80). Posiadaczem samoistnym pojazdu mechanicznego jest zazwyczaj jego właściciel lub współwłaściciel. Posiadanie zależne powstaje na ogół w wyniku wydania rzeczy stronie umowy zobowiązującej do przeniesienia posiadania rzeczy. Posiadaczem zależnym pojazdu mechanicznego jest więc ten, któremu władztwo nad nim zostało przekazane mocą umowy przenoszącej władztwo nad cudzą rzeczą lub ten, kto faktycznie włada pojazdem jakby taką umowę zawarł (wyrok Sądu Najwyższego z 09.09.1977 r., II CR 304/77). Przyjmuje się przy tym, że przyzwolenie jedynie na kierowanie pojazdem mechanicznym w czasie, gdy jego posiadacz znajduje się w jego wnętrzu, nie przenosi władztwa nad tym pojazdem na osobę kierującą i dlatego osoba taka nie staje się posiadaczem pojazdu upoważnionym do dysponowania nim chociażby w ograniczonym zakresie (wyrok Sądu N. z 12.12.1977 r., II CR 463/77).

Z powyższych rozważań wynikają zdaniem sądu wnioski przemawiające z uwzględnieniem powództwa.

Przede wszystkim z przytoczonego wyżej art. 132 ustawy wynika, że odpowiedzialność z tytułu wypłaconego odszkodowania i kosztów poniesionych przez Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w wykonaniu obowiązków przewidzianych w art. 124 ustawy obciąża pozwanego P. G. (2) jako samoistnego posiadacza (właściciela) pojazdu marki F., który wbrew obowiązkowi przewidzianemu w art. 23 ust. 1 ustawy nie zawarł ważnej umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody mogące wyniknąć z ruchu tego pojazdu. Odpowiedzialność taka obciąża także pozwanego T. C., który kierując tym pojazdem wyrządził szkodę. T. C. wchodząc w posiadanie pojazdu i decydując się na jego użycie powinien sprawdzić, czy posiadacz pojazdu zawarł ważną umowę ubezpieczenia OC. Powinien zażądać od właściciela samochodu przekazania mu dowodu (dokumentu) potwierdzającego zawarcie umowy ubezpieczenia OC. Dokument taki powinien mieć przy sobie w czasie jazdy. Jeśli właściciel (posiadacz samoistny) nie zawarł umowy ubezpieczenia OC powinien to uczynić pozwany T. C., jako posiadacz zależny. Jeśli z jakich względów nie chciał lub nie mógł zawrzeć takiej umowy, nie powinien decydować się na wprowadzenie pojazdu w ruch, co rodziło możliwość wyrządzenia szkody. Odpowiada więc za szkodę na równie z posiadaczem samoistnym pojazdu, a zgodnie z powołanym wyżej przepisem art. 132 ustawy odpowiedzialność obu pozwanych jest solidarna.

W ocenie sądu, pozwani nie przedstawili zarzutów, które przemawiałyby za nieuwzględnieniem powództwa.

Co do zasady słusznie wywodzą obaj pozwani, że to na powódzie ciążył obowiązek udowodnienia faktów, z których wynika odpowiedzialność pozwanych oraz wysokość dochodzonego pozwem roszczenia. Stosownie do treści art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Procesową konsekwencją tego przepisu jest art. 232 k.p.c., zgodnie z którym strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Ocena, czy strona sprostowała obowiązkowi przedstawienia dowodów na poparcie swoich twierdzeń musi być dokonana z uwzględnieniem realiów danej sprawy.

Powód przedstawił dokumenty potwierdzające fakt wyrządzenia szkody przez kierującego, fakt wypłaty odszkodowania poszkodowanemu oraz fakt zrefundowania przez powodowe Biuro wypłaconych poszkodowanemu kwot przez holenderskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Wbrew twierdzeniom pozwanego, z przedstawionych dokumentów wynika, że sprawcą szkody był pozwany T. C.. Sformułowania zawarte w protokołach dotyczących przebiegu wypadku nie mogą mieć istotnego znaczenia skoro, nie było podstaw do twierdzenia, że kto inny miałby być sprawcą szkody. Jak wynika z przywołanego wyżej orzecznictwa podejmując jazdę (wprowadzając pojazd w ruch), pozwany miał obowiązek zawrzeć umowę ubezpieczenia OC za szkody spowodowane ruchem tego pojazdu, bądź upewnić się, że posiadacz samoistny (właściciel) auta taką umowę wcześniej zawarł. Zaniedbanie tych obowiązków w przypadku wyrządzenia szkody skutkowało odpowiedzialnością z art. 132 ustawy.

Nie zasadne są także wywody pozwanego P. G. (2) co do tego, że nie obciążał go obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody związane z ruchem pojazdu marki F. (...) nr rejestracyjny (...) 75. Powód załączył do pozwu odpis umowy z dnia 30 marca 2011 r., z której wynika, że P. G. (2) kupił samochód od S. M.. Stał się więc właścicielem pojazdu. Podnoszone przez pozwanego kwestie związane z brakiem adnotacji o

zbyciu pojazdu w odpowiednich rejestrach nie mają żadnego znaczenia, bowiem żaden przepis prawa nie uzależnia skuteczności zbycia pojazdu od dokonania tego rodzaju zapisów. Tak jak to już wielokrotnie wskazywano, posiadaczem samoistnym rzeczy jest przede wszystkim jej właściciel. Zgodnie z treścią art. 337 k.c. posiadacz samoistny nie tracie posiadania przez to, że oddaje drugiemu rzecz w posiadanie zależne. Przepisy Tytułu IV Kodeksu cywilnego zawierają katalog domniemań, które odnoszą się do posiadania. W niniejszej sprawie ich znaczenie jest szczególnie ważne a to powodu istnienia niejasności odnoszących się w szczególności do faktu nabycia własności i posiadania pojazdu, którym wyrządzono szkodę przez P. G. (2) oraz oddania go w posiadanie T. C.. Według art. 341 zd. 1 k.c. domniemywa się, że posiadanie jest zgodne ze stanem prawnym. Zgodnie zaś z art. 339 k.c. domniemywa się, że ten kto rzeczą faktycznie włada, jest posiadaczem samoistnym. W związku z tym były podstawy do przyjęcia, że pozwany P. G. (2) był w dacie wyrządzenia szkody właścicielem i samoistnym posiadaczem pojazdu marki F. (...), na którym ciążył obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody związane z ruchem tego pojazdu; z kolei pozwany T. C. był posiadaczem zależnym tego pojazdu i jednocześnie sprawcą szkody, którą spowodował ruchem tego pojazdu. Obaj więc pozwani zobowiązania są zgodnie z art. 132 ustawy solidarnie do zwrotu odszkodowania oraz kosztów poniesionych przez Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w wykonaniu obowiązków przewidzianych art. 124 ustawy. Dlatego powództwo należało uwzględnić.

O odsetkach za opóźnienie orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i § 2 k.c.

Odsetki za opóźnienie należą się powodowi za okres od doręczenia pozwanym skutecznie wezwania do zapłaty kwot dochodzonych pozwem. Podkreślić należy, że sam powód ustalił, że pozwani nie przebywają pod adresami, na które zostały skierowane wezwania do zapłaty. Konsekwencją tego, że nie można było ustalić miejsca pobytu i adresów pozwanych było ustanowienia dla nich kuratorów w niniejszym postępowaniu. Dlatego nie można było uznać skierowanych do pozwanych przed wzięciem procesu wezwań do zapłaty za skuteczne. Za skuteczne wezwanie sąd uznał doręczenie pozwanym (reprezentowanym przez kuratorów) odpisów pozwu. Odsetki za opóźnienie zasądzono za okres po doręczeniu pozwanym odpisów pozwu. Żądanie zasądzenia odsetek za opóźnienie za okresy wcześniejsze podlegało oddaleniu.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 k.p.c. i art. 100 k.p.c.

Zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony (art. 98 § 3 k.p.c.). Wedle art. 99 k.p.c. stronom reprezentowanym przez radcę prawnego lub rzecznika patentowego oraz Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa zwraca się koszty w wysokości należnej według przepisów o wynagrodzeniu adwokata. Zgodnie zaś z treścią art. 100 k.p.c. w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczącej części swego żądania albo gdy określenia należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu. Jako że powództwo zostało oddalono tylko co do części odsetek za opóźnienie należało zasądzić od pozwanych solidarnie na rzecz powoda wszystkie poniesione przez powoda koszty procesu.

Na koszty te składają się koszty sądowe: opłata od pozwu w wysokości 5.901 zł i wykorzystane zaliczki związane z udziałem kuratorów w sprawie w kwocie 14.494,17 zł oraz koszty zastępstwa procesowego obejmujące opłatę skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł oraz wynagrodzenie radcy prawnego w kwocie 7.200 zł ustalone z godnie z przepisami § 2 pkt. 6 i § 15 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłata za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie wyżej powołanych przepisów prawa, orzeczono jak w sentencji wyroku.

J. Grudziński